

het Zweedsche koper in aanmerking kwam, en ook hij wist de hefboomen, die hooge connecties bieden, voor zich in werking te stellen. De voornaamste daarvan was vooralsnog van Dijck.

Maar al te goed wist Muys, dat de Geer het moest winnen, zoo van Dijck het oor van den Zweedschen koning bleef houden. Langs slinksche wegen nu, vooral langs het kanaal van Jan Rutgers, zijn neef, die immers hofraad was, wist hij den ambassadeur te discrediteeren. Deze, het kan niet worden ontkend, gaf stof tot critiek. De zorg, én voor zijn roem, én voor zijn verwarde financiën, deed hem waarlijk te veel tijd aan eigen zaken besteden. Muys bracht het al spoedig zoo ver, dat Gustaaf Adolf in de aanwezigheid in Den Haag van Rutgers en zijn hooggeplaatsten oom voor zijn eigen oogmerken een veel doeltreffender steun zag dan in die van van Dijck, welke daarenboven, door den voet, waarop hij leefde, veel belangrijker sommen verslond dan met den staat van de Zweedsche financiën in overeenstemming was. In April 1620 riep hem de koning terug.

En toch — de Geer was Muys te slim af geweest. Tijdig had hij bemerkt, dat de steun van van Dijck hem niet meer kon baten, en den broer van zijn vrouw, Steven Gerrits, of eigenlijk Etienne Gérard, evenals hijzelf afkomstig uit Luik, naar Zweden gezonden, om rechtstreeks met den koning te onderhandelen. De ruime voorschotten, die Gerrits namens de Geer aanbieden kon, troffen doel en zoo kreeg toch tenslotte niet Muys, maar de Geer de beschikking over het koper.

Een schrale troost voor den van zijn post ontheven van Dijck! Maar nog werd het erger. Den 2den Juli 1620 zette hij te Stockholm voet aan land. Schier tegelijkertijd verscheen er de koning. Deze echter was, incognito, naar Heidelberg en Berlijn geweest en had op den terugweg, in Brunswijk, toevalligerwijze Muys van Holy ontmoet, die in opdracht van de Staten-Generaal een tournée langs de Hanzesteden maakte. Het gesprek kwam al gauw op het doen en laten van den teruggeroepen ambassadeur. Muys, door den ongunstigen keer, die de koperaffaire begon te nemen, nog bitterder, heftiger, roekeloozer geworden dan hij van nature al was, stortte al zijn gal over zijn ouden vijand uit en de partijdig door hem voorgestelde feiten lieten op den toch al vooringenomen koning een diepen indruk na. Met toorn geladen kwam deze te Stockholm aan.

Zoo kreeg dan van Dijck audiëntie. Zijn charme werkte niet meer. Hij kwam er zelfs niet aan het woord. Hij mocht de ongenade van den koning vernemen en kon toen gaan...

Dieper was zijn val dan hij had kunnen vermoeden. Moest dit het eind zijn van al zijn inspanning en strijd? Had hij voor niets geleefd? Niets ergers kon hem overkomen dan weg te zijn uit Den Haag en tegelijkertijd 's konings gunst te moeten ontberen. Maar Muys was er de oorzaak van en dus was zijn reactie snel. Een verdedigingsschrift in 278 paragrafen stelde